

BELÜGYMINISZTERIUM
Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

Országos Polgári Védelmi Főfelügyelőség

H-1149 Budapest, Mogoródi út 43. ☒: 1903 Budapest, Pf.: 314
Tel: (06-1)469-4116 Fax: (06-1)469-4388

5. melléklet a /2013 BM OKF főigazgatói utasításhoz

SZERVEZETI ÉS MŰVELETI IRÁNYELV A NEMZETI MINŐSÍTÉSHEZ
alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai mentő feladatokat ellátó alegység
kötéltechnikai mentő szakterületre

SZERVEZETI ÉS MŰVELETI IRÁNYELV A NEMZETI MINŐSÍTÉSHEZ
Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai mentő feladatokat ellátó alegység

- kötéletechnikai mentő alegység –

SZERVEZETI ÉS MŰVELETI IRÁNYELV

A Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (BM OKF) célul tűzte ki, hogy a katasztrófavédelem rendszerében mentésbe bevonható, különlegesen felszerelt és felkészült önkéntes mentőszervezetek és önkéntes területi polgári védelmi szervezetek részére egy Szervezeti és Műveleti Irányelvet ad ki.

A Szervezeti és Művelet Irányelv alaprendeltetése az, hogy a mentésbe bevonható önkéntes mentőszervezetek és önkéntes területi polgári védelmi szervezetek (a továbbiakban összegezve: szervezetek) részére ajánlásként megfogalmazzon egy alapvető szakmai követelményt. A BM OKF szándéka az, hogy azon szervezetekkel kíván a jövőben együttműködni, illetve azon szervezeteket kívánja a mentésbe, kárelhárításba bevonni, amelyek megfelelnek ezen minimum szakmai követelményrendszernek és ez alapján minősítetik magukat.

A szervezeteknek szóló minimum szakmai követelményrendszer egy Szervezeti és Műveleti Irányelv formájában kerül szabályozásra, hét szakterületet érintve:

- alapvető vízkár-elhárítási tevékenység
- a városi kutató és mentő (USAR), műszaki mentő képességek. (nehéz kategória javasolt minimum létszám 55 fő), közepes kategória 38 fő, könnyű kategória 12 fő
- kereső kutyás tevékenység
- bűvár tevékenység
- vezetés irányítás, logisztika
- kötéletechnikai mentés
- vízi mentési képességek

Az USAR szakterületen három minősítés adható ki: nehéz (javasolt létszám 55 fő), közepes (38 fő) és könnyű kategória (12 fő). A szakmai minősítést a BM OKF által kijelölt szakértői csoport fogja végezni. A BM OKF egységesíteni kívánja a BM OKF területi szerveinél megkötött Együttműködési Megállapodásokat. Szakmai követelményként elvárás, hogy a jövőben azon önkéntes mentőszervezetekkel kerüljön megyei vagy fővárosi szintű Együttműködési Megállapodás megkötésre, amelyek megfelelnek a Szervezeti és Műveleti Irányelvnek és alávetik magukat egy nemzeti minősítésnek. A megalakításra kerülő önkéntes területi polgári védelmi szervezetek felépítésében és működésében követniük kell a Szervezeti és Műveleti Irányelvet.

Szervezetek részére első alkalommal egy rendszerbeállító gyakorlat keretében történik a nemzeti minősítés, amelyre egy bemutatkozó háttéranyagot (portfoliót) kell a szervezetnek benyújtania. A háttéranyaggal és a terepen végrehajtott gyakorlattal bizonyítani kell a Szervezeti és Műveleti Irányelvnek való megfelelést. Évente kell képzés, felkészítés vagy bemutatók formájában frissíteni a megszerzett tudást és szinten tartani a szervezet készültségét. A minősítést ötévente kell teljes körűen megismételni. A minősített szervezetek számára egy igazoló okirat kerül kiadásra, amely feljogosítja a szervezetet, hogy mentésben vehessen részt.

A szervezetek szakmai irányítását a BM OKF Országos Polgári Védelmi Főfelügyelősége végzi. A BM OKF külön együttműködési megállapodást egyik önkéntes mentőszervezettel sem köt, azt a területi szervek hatáskörébe utalja.

SZERVEZETI ÉS MŰVELETI IRÁNYELV A NEMZETI MINŐSÍTÉSHEZ
 Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai mentő feladatokat ellátó alegység

- kötéletechnikai mentő alegység –

Megalakulás	
1. Kötéletechnikai Mentő szervezet/alegység megalakulása	I/N
1.1. A megyei/fővárosi veszélyeztetettségnek megfelelően a mentőcsapat képessége és kapacitása kiegészíti és erősíti a helyi, megyei és országos katasztrófavédelmi rendszert	
1.2. A szervezet/alegység elfogadja azt az alapelvet, mely szerint közös érdek, hogy Magyarországon szakmailag felkészült, vizsgázott személyek és egységek legyenek bevonva a mentésbe.	
2. Alapvető általános elvárások, követelmények	I/N
2.1. Önálló jogi személyiséggel rendelkező szervezet	
2.1.1. Rendelkezik bírósági/cégbírósági bejegyzést igazoló dokumentumokkal	
2.1.2. Legalább 1 éve bejegyzett szervezet Magyarországon	
2.2. Alapvető általános elvárások, követelmények – amennyiben területi rendeltetésű mentőszervezet alegységeként alakult meg	I/N
2.2.1. Rendelkezik az alegység megalakulásáról szóló dokumentumokkal	
2.2.2. Az alegység rendelkezik Eljárási Renddel a tagok és a mentőeszközök mozgósítására és mentésbe történő bevonására.	
2.2.3. A szervezet/alegység kapcsolattartója rendelkezik kötéletechnikai mentő szakmai területen szerzett tapasztalatokkal	
2.3. Általános elvárások és követelmények	I/N
2.3.1. Eszközök, felszerelések alkalmazható állapotban vannak tárolva	
2.3.2. Eszközök, felszerelések minősítéssel rendelkeznek	
2.3.3. Rendelkezésre áll a felszerelések közúti szállítására alkalmas jármű	
2.3.4. A szervezet/alegység tagjai önkéntes alapon vállalják a kötéletechnikai mentő szervezet/alegység	

SZERVEZETI ÉS MŰVELETI IRÁNYELV A NEMZETI MINŐSÍTÉSHEZ
Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai mentő feladatokat ellátó alegység

- kötéletechnikai mentő alegység –

alaprendeltetésében rögzített feladatokat	
2.3.5. A szervezet/alegység az együttműködési megállapodásban rögzített feladatokat vállalja	
2.3.6. A szervezet/alegység vállalja a hazai minősítetesen való részvételt, amelyet 5 évente megismétel a BM OKF által kijelölt szakember(ek) előtt?	
2.3.7. A szervezet/alegység a BM OKF és területi szerveinek igazgatási felügyeletét elfogadja	
2.3.8. A szervezet/alegység a Katasztrófavédelem által történt bevonás esetén elfogadja a BM OKF és területi szerveinek irányítási jogkörét	
2.3.9. A szervezet/alegység a Katasztrófavédelem által történt bevonás esetén médianyilatkozatot és közleményt a BM OKF előzetes engedélyével tehet	
2.3.10. A szervezet/alegység képes riasztás esetén a minimálisan szükséges 3 fő kiképzett, alkalmas élőerővel a meghatározott időn belül rendelkezésre állni	
3. Adminisztrációra vonatkozó követelmények	I/N
3.1. A szervezet/alegység rendelkezik éves kiképzési, továbbképzési tervvel	
3.2. A szervezet/alegység működése az alapdokumentumaiban rögzített módon szabályosan történik	
3.3. A szervezet/alegység aktualizált erő-eszköz kimutatással rendelkezik	
3.4. A szervezet/alegység vezet jegyzőkönyvet, jelenléti ívet a gyakorlatokon, képzéseken, mentéseken	
4. A kötéletechnikai mentő szervezet/alegység tagjaival kapcsolatos alap kritériumok	I/N
4.1. A szervezet/alegység tagjai rendelkeznek-e alap orvosi alkalmassági vizsgálatokkal magasban végzett tevékenységre valamint időszakos egészségügyi szűrésen vesznek részt.	
5. Képességek	I/N
5.1. A szervezet/egység képes megfelelően együttműködni más mentő alegységekkel, szervezetekkel	
5.2. A szervezet/egység képes erőket megosztani és másik mentőcsapattal, alegységgel együtt dolgozni	

SZERVEZETI ÉS MŰVELETI IRÁNYELV A NEMZETI MINŐSÍTÉSHEZ
Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai mentő feladatokat ellátó alegység

- kötéletechnikai mentő alegység –

5.3. A szervezet/egység a beavatkozás során képes erő-eszközöket összevonni	
5.4. A szervezet/alegység rendez gyakorlatokat a katasztrófavédelemmel vagy más mentő alegységekkel közösen	
5.5. A szervezet/alegység képes magasból-, mélyből- és zárt térből (épületből) szervezetszerű mentésre és terepen való szállítás biztosítására kötéletechnikai eszközökkel	
6. Képzettség	I/N
6.1. A szervezet/alegység tagjai kiképzettek, rendelkeznek a mentési feladatok végrehajtásához szükséges dokumentációval, amely igazolja, hogy a magasból-, mélyből- és zárt térből történő mentéshez szükséges ismereteket elsajátították	
7. Infokommunikációs kritériumok	I/N
7.1 Képes-e a szervezet/alegység kommunikálni:	
7.1.1 Belső irányba (csapaton belüli infokommunikáció a csapattagokkal)	
7.1.2 Kifelé (kártérületi infokommunikáció)	
7.2. Képes-e a szervezet/alegység térinformatikai (GPS, térképezés) technológiát használni?	
8. Dokumentumok	I/N
8.1 Rendelkeznek-e a szervezet/alegység tagok a következő személyi dokumentumokkal:	
8.1.1. Érvényes személyazonosító igazolvánnyal vagy útlevéllel	
8.1.2. Érvényes orvosi alkalmassági igazolással	
8.2 Rendelkezik-e a szervezet/alegységet az alábbi csapatot érintő dokumentumokkal:	
8.2.1. A szervezet/alegység tagjainak névjegyzékével (szükséges személyi adatokkal)	
8.2.2. A szervezet/alegység adatlapja (kapacitás, képesség összesített kimutatása)	
8.2.3. A szervezet/alegység tagjainak kapcsolattartási adatai sürgősség esetére (riasztási terv)	
8.2.4. A felszerelések jegyzéke	
8.2.5. A felszerelések engedélyei	

SZERVEZETI ÉS MŰVELETI IRÁNYELV A NEMZETI MINŐSÍTÉSHEZ
 Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai mentő feladatokat ellátó alegység

- kötéletechnikai mentő alegység –

8.2.6. Használt eszközök, járművek esetén a bevizsgálási, felülvizsgálati és alkalmazhatósági engedélyekkel	
Alkalmazás esetén	
9. Aktiválás, mozgósítás	I/N
9.1. Képes-e a mentő szervezet/alegység megérkezni a kijelölt elindulási pontra az aktiválástól számított 3 órán belül (teljes készenlét elérése)	
10. Kutatási műveletek	I/N
10.1. A szervezet/alegység mérlegeli-e alkalmazás esetén a rendelkezésére álló információk alapján, hogy milyen kutatási felszerelést kell magával vinnie, amikor a műveletek helyszínére megy?	
10.2. Használ-e a szervezet/alegység technikai eszközöket a kutatási műveleteket megelőző felderítés során (GPS, iránytű, térképek, stb...)	
10.3. Értékeli-e a szervezet/alegység a rendelkezésre álló információkat a helyszíni felderítést eredményeinek tükrében	
10.4. Képes-e a szervezet/alegység kezelni a műszaki kutatás eszközeit (kamerák és akusztikus kereső készülékek) az áldozatok helyének megállapítása során?	
10.5. Mentőcsapat végez-e koordinált kutatási műveleteket?	
10.6. Kárterületi eljárási renddel rendelkezik (legalább elméletben)	
11. Minimálisan szükséges egyéni eszközök	I/N
11.1. Teljes Beülő hevederzet mellesel, ami kötélen ereszkedésre, mászásra egyaránt alkalmas, az ereszkedő, és mászó eszközök szabályos felszerelésére megfelelő. (Lehetőleg a francia, vagy más néven frog technikához)	
11.2. Mászó eszközök lépőszárral	
11.3. Kötelet síkban törő, megállítható, rögzíthető, önzáró ereszkedő. Az eszköz lehetőség szerint visszafutás gátlóként és biztosító eszközként is használható legyen.	
11.4. 5 db záras karabiner min. 20 kN teherbírású	
11.5. Kétágú, asszimetrikus kantár	

SZERVEZETI ÉS MŰVELETI IRÁNYELV A NEMZETI MINŐSÍTÉSHEZ
 Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai mentő feladatokat ellátó alegység

- kötéletechnikai mentő alegység –

11.6. Prussik kötél 5-6 mm átmérőjű (2 db)	
11.7. Sisak Y szíjjal, világítással (fix, vagy rögzíthető lámpa)	
11.8. 2 db tépőzáras élvédő	
11.9. Az eszközök szállítására alkalmas bag	
11.10. Kötélvágó kés (biztonságosan viselhető)	
12. Minimálisan szükséges közösségi eszközök	I/N
12.1. Minimum 10- mm átmérőjű min. 20 kN teherbírású, A osztályú, „alacsony nyúlású” kör szövött kötél. 400 m	
12.2. Kötélgűrűk, hevederek különböző hosszban 15 db. Teherbírás min. 12kN (kötélgűrű) illetve 15kN (heveder)	
12.3. Zárás (lehetőség szerint ovál vagy aszimmetrikus D) karabinerek 30 db min. 20kN teherbírással	
12.4. Mászó eszközök (húzó rendszerek készítéséhez) min. 4 db	
12.5. Nagy átmérőjű csapágyazott csigák min. 5 db	
12.6. Húzórendszerekhez kis méretű csigák min. 5 db	
12.7. Mesterséges kikötési pontok létesítéséhez alap csavarok, önfúró nittek, nitt fülek 20 db	
12.8. Vízszintes, és függőleges húzásra is alkalmas, ehhez fix kialakítású húzó-, tartó hevederekkel, a sérültet rögzítő belső hevederrendszerrel ellátott hordágy	
12.9. Mentő háromszög	
12.10. Tartalék egyéni felszerelés rendszer	
12.11. Sérültnek plusz sisak	
12.12. Egészségügyi, elsősegély felszerelés (nyakrögzítő sanc gallér, végtagrögzítő sínek, termo fólia)	
12.13. A felszerelés szállítására szolgáló, szűk térben is mozgatható zsákok, bagek	
12.14. 2 db teherelosztó 30kN teherbírással	

SZERVEZETI ÉS MŰVELETI IRÁNYELV A NEMZETI MINŐSÍTÉSHEZ
Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai mentő feladatokat ellátó alegység

- kötéletechnikai mentő alegység –

Megjegyzések:

Mellékletei: Bemutató Hátteranyag (készíti: szervezet). Záró Összefoglaló Jelentés (készítő: területi szerv)

Kelt, ... ,.....év. .... hó ..... nap.

.....
BM OKF által kijelölt minősítő csoport vezetője

.....
Önkéntes mentőszervezet vezetője

.....
BM OKF területi szervének vezetője